

prima instanță: I. Țurcanu
(Judecătoria Chișinău (sediul Centru))
instanța de apel: N. Vascan, E. Fistican, Vl. Clima
(Curtea de Apel Chișinău)

dosarul nr.2rc-602/17

DECIZIE

09 august 2017

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele ședinței, judecătorul: Svetlana Filincova

Judecători: Iuliana Oprea, Iurie Bejenaru

examinând recursul declarat de Întreprinderea de Stat "Calea Ferată din Moldova",

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Societatea cu Răspundere Limitată "Magnic Metal" împotriva Întreprinderii de Stat "Calea Ferată din Moldova" privind încasarea datoriei, penalității și dobânzii de întârziere, împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 05 iulie 2017, prin care s-a scutit parțial apelanta Întreprinderea de Stat "Calea Ferată din Moldova" de la plata taxei de stat în mărime de 5500 lei, fiindu-i prelungit termen pentru înlăturarea neajunsurilor,

c o n s t a ț ă:

La 04 februarie 2016 Societatea cu Răspundere Limitată "Magnic Metal" a depus cerere de chemare în judecată împotriva Întreprinderii de Stat "Calea Ferată din Moldova" solicitând încasarea datoriei în sumă de 15907 dolari SUA, dobânzii de întârziere în sumă de 2672 dolari SUA, penalitatea în sumă de 6087,48 dolari SUA și compensarea cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 25 ianuarie 2017 acțiunea a fost admisă.

S-a încasat din contul ÎS "Calea Ferată din Moldova" în folosul SRL "Magnic Metal" datoria pentru marfa livrată în sumă de 15 907,48 dolari SUA, la cursul Băncii Naționale a Moldovei în ziua executării; dobânda de întârziere în sumă de 2672 dolari SUA, la cursul Băncii Naționale a Moldovei în ziua executării; precum și penalitatea în valoare de 6087,48 dolari SUA, la cursul Băncii Naționale a Moldovei în ziua executării prezentei hotărâri judecătorești, precum și cheltuielile legate de achitarea taxei de stat în sumă de 14 800 lei.

Invocând ilegalitatea hotărârii instanței de fond, la 22 februarie 2017, ÎS "Calea Ferată din Moldova" a declarat apel, solicitând admiterea apelului, casarea hotărârii primei instanțe și emiterea unei noi hotărâri privind respingerea integrală a acțiunii.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 05 iunie 2017, nu a fost dat curs

apelului declarat de ÎS "Calea Ferată din Moldova", părții apelante fiindu-i acordat un termen de 10 zile din data recepționării prezentei încheieri pentru prezentarea apelului motivat și achitarea taxei de stat în sumă de 11100 lei.

I s-a adus la cunoștință apelantei că dacă nu va îndeplini în termen indicațiile, cererea de apel nu va fi considerată depusă și împreună cu toate actele va fi restituită fără examinare.

La 23 iunie 2017 prin secretariatul Curții de Apel Chișinău, ÎS "Calea Ferată din Moldova" a depus apel motivat și cerere privind scutirea de la plata taxei de stat, motivând starea financiară precară a întreprinderii.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 05 iulie 2017 s-a scutit parțial apelanta ÎS "Calea Ferată din Moldova" de la plata taxei de stat în mărime de 5550 lei la depunerea cererii de apel împotriva hotărârii Judecătoriai Chișinău (sediul Centru) din 25 ianuarie 2017, fiindu-i prelungit termen pentru înlăturarea neajunsurilor și anume achitarea taxei de stat în sumă de 5500 lei și prezentarea ordinului de plată respectiv pînă la termenul ședinței instanței de apel din 13 septembrie 2017, ora 14.00.

I s-a explicat apelantei că dacă nu va îndeplini în termen indicațiile, cererea de apel nu va fi considerată depusă și împreună cu toate actele va fi restituită fără examinare.

La 11 iulie 2017, ÎS "Calea Ferată din Moldova" a declarat recurs împotriva încheierii instanței de apel din 05 iulie 2017, cerînd admiterea acestuia, casarea încheierii instanței de apel, cu emiterea unei noi decizii prin care să fie admisă cererea apelantei ÎS "Calea Ferată din Moldova" privind scutirea integrală de la plata taxei de stat.

ÎS "Calea Ferată din Moldova" în motivarea recursului a indicat că, pe conturile întreprinderii sunt aplicate sechestre, drept dovadă fiind încheierea Judecătoriai Centru, mun. Chișinău din 11 februarie 2016, iar la moment întreprinderea este în imposibilitate de a executa în mod deplin obligațiile sale de plată față de proprii angajați, furnizorii de bunuri, servicii și utilități. ÎS "Calea Ferată din Moldova" înregistrează rețineri la salarii de 4-5 luni.

Menționează ÎS "Calea Ferată din Moldova" că reieșind din explicațiile cuprinse în Hotărârea Plenului Curții Supreme de Justiție nr.25 din 28 iunie 2004, a prezentat probe justificative suficiente, conform art.117 alin.(1) coroborat cu art.118 alin.(1) Cod de procedură civilă, care confirmă situația financiară dificilă și imposibilitatea achitării integrale a taxei de stat la depunerea cererii de apel.

În conformitate cu art. 425 CPC, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea ei.

În conformitate cu art. 426 al. (3) Codul de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de trei luni într-un complet din 3 judecători, pe baza dosarului și a materialelor anexate la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Studiind materialele dosarului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul neîntemeiat și care urmează a fi respins cu menținerea încheierii instanței de apel din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 427 lit. a) CPC, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

Din materialele dosarului s-a constatat că, prin hotărârea Judecătorei Chișinău (sediul Centru) din 25 ianuarie 2017 acțiunea depusă de Societatea cu Răspundere Limitată "Magnic Metal" a fost admisă.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 05 iunie 2017, nu a fost dat curs apelului declarat de ÎS "Calea Ferată din Moldova", părții apelante fiindu-i acordat un termen de 10 zile din data recepționării prezentei încheieri pentru prezentarea apelului motivat și achitarea taxei de stat în sumă de 11100 lei.

La 23 iunie 2017 prin secretariatul Curții de Apel Chișinău, ÎS "Calea Ferată din Moldova" a depus apel motivat și cerere privind scutirea de la plata taxei de stat, motivând starea financiară precară a întreprinderii.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 05 iulie 2017 s-a scutit parțial apelanta ÎS "Calea Ferată din Moldova" de la plata taxei de stat în mărime de 5550 lei la depunerea cererii de apel împotriva hotărârii Judecătorei Chișinău (sediul Centru) din 25 ianuarie 2017, fiindu-i prelungit termen pentru înlăturarea neajunsurilor și anume achitarea taxei de stat în sumă de 5500 lei și prezentarea ordinului de plată respectiv pînă la termenul ședinței instanței de apel din 13 septembrie 2017, ora 14.00.

În conformitate cu art. 368 alin.(1) CPC, dacă cererea de apel nu întrunește condițiile prevăzute la art.364 și 365 CPC și dacă cererea este depusă fără plata taxei de stat, instanța de apel dispune printr-o încheiere să nu se dea curs cererii, acordând apelantului un termen pentru lichidarea neajunsurilor.

La caz, instanța de recurs reține prevederile art. 84 CPC RM, care stipulează că se impune cu taxă de stat fiecare cerere de chemare în judecată (inițială și reconvențională), cererea intervenientului principal, cererea vizând pricinile cu procedură specială, cererea de eliberare a ordonanței judecătorești, cererea de declarare a insolvenței, cererea de eliberare a titlului executoriu privind executarea hotărârilor arbitrale, cererea de apel, cererea de recurs, precum și cererea de eliberare a copiilor (duplicatelor) de pe actele judecătorești.

În conformitate cu art. 85 alin. (4) CPC, în funcție de situația materială și de probele prezentate în acest sens, persoana fizică sau persoana juridică poate fi scutită de judecător (de instanța judecătorească) de plata taxei de stat sau de plata unei părți a ei.

Iar, conform explicațiilor sintetizate în pct.4 a Hotărârii Plenului Curții Supreme de Justiție, cu privire la practica aplicării de către instanțele judecătorești a legislației despre încasarea cheltuielilor de judecată în cauzele civile nr.25 din 28 iunie 2004, instanța de judecată poate să scutească persoana fizică și persoana juridică de la plata taxei de stat în dependență de situația ei materială. Scutirea poate fi totală sau parțială, apreciindu-se în dependență de cerere și de dovezile prezentate. În cererea de scutire se vor expune circumstanțele care justifică solicitarea și vor fi anexate actele confirmative ale acestor circumstanțe (avizul Comisiei pentru protecție socială, certificat despre mărimea salariului, pensiei sau a altor venituri; existența la întreținere a copiilor minori sau a altor persoane, dovada lipsei conturilor bancare etc.).

Din sensul normelor citate rezultă că instanța de judecată în dependență de situația materială a unui participant la proces, este în drept să scutească de la plata taxei de stat participantul care justifică solicitarea, la cerere urmează a fi anexate actele confirmative.

Prin prisma normelor enunțate, la caz, se constată că, prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 05 iulie 2017 s-a scutit parțial apelanta ÎS "Calea Ferată din Moldova" de la plata taxei de stat în mărime de 5550 lei la depunerea cererii de apel împotriva hotărârii Judecătorei Chișinău (sediul Centru) din 25 ianuarie 2017.

Or, solicitând scutirea integrală de la plata taxei de stat, ÎS "Calea Ferată din Moldova" nu a prezentat probe care ar indica lipsa mijloacelor financiare, iar simpla invocare a faptului că este aplicat sechestrul pe mijloacele financiare din conturile întreprinderi, fără a prezenta dovezi că nu dispune de alte bunuri sau conturi, nu constituie temei de scutire integrală de la plata taxei de stat, întrucât acestea nu demonstrează situația materială precară a apelantei și lipsa mijloacelor financiare pentru achitarea taxei de stat.

Instanța de recurs menționează că instanța de apel just a invocat faptul că, ÎS "Calea Ferată din Moldova" își desfășoară activitatea, este activă și a contractat cu intimata obligându-se la plata unor sume impunătoare, asumându-și astfel riscul unui eventual litigiu în cazul imposibilității onorării clauzelor contractuale.

În acest context, instanța de recurs consideră necesar de a menționa și faptul că în situația din speță, prin concluzia instanței de apel de a nu da curs cererii de apel, nu se încalcă dreptul recurenteii privind liberul acces la justiție, prevăzut atât de legislația internă cât și de internațională.

Or, Curtea Europeană pentru Drepturile Omului, prin practica sa constantă de nenumărate ori a precizat faptul că dreptul de acces la un tribunal nu este un drept absolut (cauza *Golder v. the United Kingdom* §-36 din 21 februarie 1975.), ci unul care poate implica anumite limitări din partea statelor contractante, în funcție de nevoile și resursele comunității și ale indivizilor (*Ashingdane vs United Kingdom* 28 mai 1985).

Însă limitările sunt în concordanță cu art. 6 parag. 1 CEDO, decît dacă acestea urmăresc un scop legitim și există un raport rezonabil de proporționalitate între mijloacele folosite și scopul urmărit. (cauza *Bellet vs France* §-31, *Garcia Manibardo vs Spain* §-44).

Astfel, la caz Colegiul reține că în situația din speță limitările instituite de legiuitor privind necesitatea achitării taxei de stat la depunerea cererii de apel corespunde cerințelor prevăzute de art. 6 parag. 1 CEDO privind dreptul de acces la un tribunal și corespunde cerințelor instituite de CEDO prin jurisprudența sa:

- *cerința privind scopul legitim al limitării* – este îndeplinită, având în vedere că întindere acestor taxe este stabilită sub forma unui procent din valoarea aflată în litigiu și fiind instituit un plafon maxim de care nu poate trece mărimea taxei de stat chiar dacă valoarea acțiunii este mai mare, iar CEDO a confirmat că aceste taxe privesc buna administrare a justiției și vizează atât descurajarea justițiabililor în formularea unor cereri, abuzive cât și asigurarea de fonduri pentru funcționarea justiției (cauza *Weissman și alții împotriva României* §-35, *Tolstoy Miloslavsky v. the United Kingdom* §-61).

- *raportul rezonabil de proporționalitate între mijloacele folosite și scopul urmărit*, pentru a stabili dacă este respectat acest raport rezonabil între impunerea plății

taxei de stat la depunerea cererii de chemare în judecată și scopul legitim urmărit privind buna administrare a justiției, descurajarea justițiabililor în formularea unor cereri, abuzive cât și asigurarea de fonduri pentru funcționarea justiției urmează să cercetăm următorii factori și anume-cuquantumul sumei ce trebuie plătit de reclamanți raportat la veniturile sale.

Din considerentele menționate și având în vedere faptul că încheierea instanței de apel este întemeiată și legală, iar argumentele invocate de către ÎS ”Calea Ferată din Moldova” sunt nefondate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul și de a menține încheierea instanței de apel.

În conformitate cu art. 427 lit. a) CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e:

Se respinge recursul declarat de Întreprinderea de Stat ”Calea Ferată din Moldova”.

Se menține încheierea Curții de Apel Chișinău din 05 iulie 2017, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Societatea cu Răspundere Limitată ”Magnic Metal” împotriva Întreprinderii de Stat ”Calea Ferată din Moldova” privind încasarea datoriei, penalității și dobânzii de întârziere.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței, judecătorul

Svetlana Filincova

Judecători

Iuliana Oprea

Iurie Bejenaru